

עין משפט
גון מצוה

נה א ב ג ח ט י כ ל
שמיטה ה' כח
(ויקרא) טעם לחוק רעא
טושיע מימי חיים כן טעם
ל:
גו ד ה ו ז ח ט י כ ל
(ויקרא) טעם לחוק רעא
טושיע מימי חיים כן טעם
ל:
גו ד ו ז ח ט י כ ל
ענינים ה' טו טעם
לחוק קת טושיע י"ד טעם
קטו טעם קן:
ח טי פ"ח טעם ח' טעם
ענינים י"ד טושיע י"ד
טי רב טעם קף:
גח ט טי טעם טעם
ענינים הלכה ה'
(טושיע) י"ד טעם קטו
טעם ח':

לו:

השולח פרק רביעי גיטין

מסורת הש"ס

א) שמיטה פ"י מ"ה שנת
קמח: (ב) וגי' הספרון ערך
תלך רבא וע"פ וכו' וכו'
פ"ט מה' שמיטה הלכה
כ"ג: (ד) וכו' הלכה א' חלה
אמר ר"י אמר ר' נחמן
וכי חלל עטור זכ"י מ"ה
פ"י פ"ט שמיטה דהיה נרמס
אמר רב נחמן נאמן וכו'
ולא היה לפניהם אמר רב
יהודה: (ד) וכו' לט: מולין
ד. תמורה מ: (ה) מכות
ט: (ו) כ"ב מ"א: (ז) מכות
ט: (ח) ומוספה פ"ג:
(ט) וימחל מ: (י) ופרקי
מ: (כ) וזכרתי טו:

מעובדי כוכבים אם מקבל עליה אחריות מחייב עליה ככל יראה ועובד
כוכבים שהלוח לשראל על חמלו אי הוה קני עובד כוכבים מישאל
לא מחייב ישראל אפי' משכנו בשעת הלוחה משום דלאים שיעבדיה
דלא חשיב מניו כד ישראל דדרשין לא ימלאו מי שמניו כדו למעטו
יחד לו בית אפי' קיבל עליו אחריות
כדלמרינן בפ"ק דפקחים (דף טו.) גבי
ומיהו בפ"ק דקדושין (דף טו.) גבי
קדשה נמשכין אחרים דמקודשת
ומימי מדר' יתחק לרין לומר דדוקא
נמשכט שלל בשעת הלוחה
מקודשת דכפרק האומנין (ג"מ פג.)
משמע דלא מהני דר' יתחק להחייב
בזונסין ולא חשיב אלל שומר שטר
אלמלא לא חשיב כשומר לגמרי א"כ
למאן טעם נחשד שומר שטר אס
לא משום דנהנה דקני ליה לקנות זו
את האשה וקרקעות או נחליפין וא"כ
בשעת הלוחה אינו יכול לקדש זו
את האשה:

תורה אור השלם

1. וזה דבר השמטה
שמוט כל בעל משה ידו
אשר ישה ברצונו לא
יגש את רעהו ואת אחיו
כי קרא שמטה ליה:
דברים טו ב
2. וגם מבני החושבים
הגרים עמכם מהם תקנו
ומשיתרתם אשר עבדו
אשר יחוליו בארבעם
וקרו לכם לאחיה:
ויקרא בה מה

הגרות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה אמר ט'
כח"י צורבא מרבנן:

מוסף רש"י

ואם אמר לו ליה
אפי"ם כן. לוי חסון
שמיטה יקבל ממנו ויחנן
שנאמר זה דבר
השמטה. אפילו מקבל
מניו יחייב לו שמיטה
דבריו (שם) וכן בעל
חוב שמוציא שטר
חוב. חסר שמיטה ואין
עמו פרובול. זה אמר
השמיטה שביעית זה
אמר פרובול היה לו שלל
תשמיטה שביעית. וזה
הרי אלו לא יפיעו.
חיישין (אלאם שלא חתמת
אנך גיטוי שמה כד נהנה
בן גנה השמיטה שביעית
הרובות פס ט

תוספות ר"ד (היטין)

ב"ח שיהא ב"ח ויפסין
את רבו ראשון לשרדו
שאם אהר אומי ישתעבד
לרבו ראשון (ז) קסבר
כשם שמצוה לפדות בני
חורין כן מצוה לפדות
את העבדים: רבא אמר
לעולם לאחרי יאוש לשם
עבד ישתעבד לרבו שני
שרדו ראשון כבר נתיאש
ולקמן אמרו: כמאן קנייה
רבו שני לישם בן חורין לא
ישתעבד לרבו ראשון
ולא לרבו שני לרבו שני
לא דהא לשם ב"ח פריקיה
לרבו ראשון נמי לא
דהא לאחרי יאוש הוא
רשבי"ג אומר בין כן ובין
כן ישתעבד לרבו ראשון
בדחוקיה דאמר דחוקיה
מפני מה אמרו ישתעבד
לרבו ראשון שלא יאוש כל
אחר ואחר הולך ומפיל
עצמו לניסוח ויפקיע
עצמו מיר רבו פ"י אי דע
כדחוי יוצא מיד רבו ראשון
יפיל עצמו לניסוח לשם

המחזיר חוב לחבירו בשביעית צריך שבאימור
לו משמט אני ואם אמר לו אע"פ כן יקבל
הימנו שנאמר וזה דבר השמטה אמר לרבה
ותלי ל' עד דאמר הכי איתביה אביי כשהוא
נותן לו יאל יאמר לו בחובי אני נותן לך
אלא יאמר לו שלי הן ובמתנה אני נותן לך
אמר ליה יתלי ליה נמי עד דאמר הכי אבא
בר מרתא דהוא אבא בר מניומי הוה מסיק
ביה רבה זווי איתיהו ניהליה בשביעית
אמר ליה משמט אני שקלינהו ואול אתא
אביי אשכחיה דהוה עציב אמר ליה אמאי
עציב מר אמר ליה הכי הוה מעשה אול
לגביה אמר ליה אמטת ליה זווי למר אמר
ליה אין אמר ליה ומאי אמר לך אמר ליה
משמט אני אמר ליה ואמרת ליה אף על פי
כן אמר ליה לא אמר ליה ואי אמרת ליה אף
על פי כן הוה שקלינהו מינד השתא מיהת
אמטינהו ניהליה ואימא ליה אע"פ כן אול
אמטינהו ניהליה ואמר ליה אף על פי כן
שקלינהו מניה אמר לא הוה ביה דעתא
כרהי צורבא מרבנן מעיקרא אמר רב
יהודה אמר רב נחמן ינאמן אדם לומר
פרוסבול היה בידי ואבד ממני מאי טעמא
כיון דתקינן רבנן פרוסבול ל' לא שביק היתירא
ואביל איסורא כי אתו לקמיה דרב יאמר ליה
מידו פרוסבול היה לך ואבד יכונן זה פתח פ"ך
לאלם הוא תנן יוכן בעל חוב שמוציא שטר
חוב ואין עמו פרוסבול הרי אלו לא יפרעו
תנאי היא דתנאי המוציא שטר חוב צריך
שיהא עמו פרוסבול והתכמים אומרים אינו
צריך: **מתני'** יעבד שנשבה ופדאוהו אם
לשום עבד ישתעבד אם לשום בן חורין לא
ישתעבד רשב"ג אומר בין כן ובין כן
ישתעבד: **גמ'** במאי עסקינן אילימא לפני
יאוש לשום בן חורין אמאי לא ישתעבד אלא
לאחר יאוש לשום עבד אמאי ישתעבד
אמר אביי לעולם לפני יאוש ולשום עבד
ישתעבד לרבו ראשון לשום בן חורין לא
ישתעבד לא לרבו ראשון ולא לרבו שני לרבו
שני לא דהא לשום בן חורין ראשון נמי לא דילמא ממנעי ולא
פרקי רבן שמעון בן גמליאל אומר בין כן ובין כן ישתעבד קסבר כ"שם
שמצוה לפדות את בני חורין כן מצוה לפדות את העבדים רבא אמר לעולם
לאחר יאוש ולשום עבד ישתעבד לרבו שני לשום בן חורין לא ישתעבד לא
לרבו ראשון ולא לרבו שני לרבו שני לא דהא לשום בן חורין פריקיה לרבו
ראשון נמי לא דהא לאחר יאוש הוה רבן שמעון בן גמליאל אומר בין כן ובין
כן ישתעבד כדחוקיה דאמר חוקיה מפני מה אמרו בין כן ובין כן ישתעבד
שלא יאוש כל אחר ואחר הולך ומפיל עצמו לניסוח ויפקיע עצמו מיד רבו
מיתבי אמר להן רשב"ג כ"שם שמצוה לפדות את בני חורין כן מצוה לפדות
את העבדים בשלמא לאביי דאמר לפני יאוש היינו דקאמר כשם אלא
לרבא דאמר לאחר יאוש האי כשם משום דחוקיה הוא אמר לך רבא רשב"ג
היינו כשם אי לאחר יאוש קאמרי רבנן והכי קאמר להו אי לפני יאוש קאמריהו
יאוש ולרבו שני רבו שני ממאן קני ליה משבאי שבאי גופיה מי
קני ליה אין קני ליה למעשה ידיו דאמר ריש לקיש ממני לעובד כוכבים
שקנה את העובד כוכבים למעשה ידיו שנאמר יג' ומכני החושבים הגרים עמכם

ואם קוניס מהם תקנו י"א אתם קוניס מהם
ולא

ג"ס עד שתיאש ממנו רבו ואח"כ יבחר מהם ויהיה ב"ח מ"ה תקנו רבנן שביאוש
יצא ב"ח אן הפסקו עבדו מרצונו (ז) וק"ל אביי ורבא הלכה כרבא ואקשי' ולרבא דאמר לשם עבד ישתעבד
לרבו שני רבו שני ממאן קנייה משבאי ושבאי נהניס מי קני ליה אין למעשה ידיו כדריש לקיש דארייל מנין לנו

(א) ג"ל חמטו ולא מקני: רשב"ג אומר בין כן ובין כן ישתעבד קסבר כ"שם פ"י. (ב) נהנה ג"ל נחלי ילא ב"ח וק"ל ט':